

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200492
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320200492.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanému: A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. č. XXX, o zaplatenie sumy 217,97 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5C/4/2020-62 zo dňa 09.12.2020 takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie proti zamietavému výroku rozsudku.

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto: „Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 51,04 eur zastavuje.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 165,48 eur, úhradu poštových sadziieb v spojených s vymáhaním vo výške 1,85 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti zamieťa.

Žalobcovi voči žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 60 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku“.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal dňa 10.02.2020 na tunajšom súde žalobu s návrhom na vydanie platobného rozkazu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 217,97 eura, úhradu poštových sadziieb spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 1,85 eura a nahradiť mu trovy konania z dôvodu neuhradenia poplatkov za služby verejnosti v zmysle zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalovaný je fyzickou osobou a riadi sa slovenským právnym poriadkom. Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti podľa § 3 písm. a) zákona vo výške 4,64 eura podľa § 6 ods. 1 zákona s periodicitou úhrad: mesačná, v zmysle ust. § 7 zákona. Kontrolou úhrad zistil, že žalovaný ku dňu podania žaloby nezaplatil úhrady za obdobie 01.12.2013 do 30.11.2019. Žalobca vyzval žalovaného písomnou výzvou zo dňa 04.11.2019 na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Nakoľko žalovaný pohľadávku neuhradil v lehote do 30 dní od doručenia výzvy, je povinný v zmysle § 10 ods. 3 zákona zaplatiť aj pokutu. Dlh predstavuje pohľadávku žalobcu v sume 200,97 eura, ktorá pozostáva z 43 neuhradených mesačných predpisov v kontrolovanom období. Výška dlhu je súčtom počtu neuhradených predpisov v kontrolovanom období a sadzby úhrady v zmysle § 6 ods. 1 zákona.

Voči súdom prvej inštancie vo veci vydanému platobného rozkazu, č.k. 5C/4/2020-14 z 19.02.2020, ktorým bolo žalobe vyhovené podal žalovaný odpor, v ktorom namietal premlčanie časti žalovanej sumy a argumentoval tiež tým, že časť žalovanej sumy už uhradil a časť žalovanej sumy nemá platiť, nakoľko je občanom ZŤP. Podľa žalovaného dôvodnou bola žaloba len v časti o zaplatenie 78,88 eura. Čo sa týka nároku na zmluvnú pokutu 17,- eur, uviedol, že si je vedomý, že porušil povinnosť platiť koncesionárske poplatky, preto by pokutu mal uhradiť. Vzhľadom na jeho postavenie ZŤP dáva na zváženie žalobcovi aj súdu odpustenie pokuty, ako aj odpustenie úhrady poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 1,85 eura.

Z dôvodu späťvzatia žaloby v rozsahu 51,04 eura súd konanie v tejto časti zastavil. Čo sa týka nároku, ktorý zostal predmetom konania po zastavení konania v časti, mal za to, že z výsledkov vykonaného dokazovania je preukázané, že žalovaný ako fyzická osoba za obdobie 03/2017 až 11/2019 nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z právneho predpisu týkajúceho sa platenia úhrad za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska, pretože neuhradil žalobcovi predmetné platby vyplývajúce zo zákona za uvedené obdobie v celkovej výške 148,48 eura (32 x 4,64 eura). Tiež mal súd za preukázané, že žalobca výzvou zo dňa 04.11.2019 žalovaného informoval o výške jej nedoplatku a zároveň ho vyzval na zaplatenie dlžnej sumy. Výzva bola žalovanému doručená dňa 11.11.2019. Žalobcovi v zmysle § 7 zákona vznikol nárok na zaplatenie poštovného za zaslanú výzvu. V zmysle potvrdenia Slovenskej pošty tarifná cena poštovného za poštovú zásielku, ktorou bola žalovanej výzva doručená, bola v čase doručenia 1,85 eura. Nakoľko žalovaný nezaplatil úhrady ani poštové náhrady v lehote 30 dní odo dňa doručenia výzvy na zaplatenie, súd dospel k záveru, že dôvodný je aj nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17,- eur v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 340/2012 Z.z.. Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 165,48 eura (148,48 eura + 17,- eur) a tiež zaplatiť náhradu poštovného vo výške 1,85 eura.

Pre nepreukázanie nároku na zaplatenie poštovného 1,45 eura žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Obranu žalovaného vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania považoval za nedôvodnú. Za nedôvodnú mal aj námietku žalovaného o tom, že by mal byť oslobodený od povinnosti platiť úhradu z dôvodu, že je osobou zdravotne ťažko postihnutou, nakoľko zo zákona vyplýva, že existenciu tejto skutočnosti platiteľ úhrady je povinný písomne oznámiť vyberateľovi úhrady do 30 dní odo dňa, keď došlo k tejto skutočnosti. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že je oslobodený od platenia koncesionárskych poplatkov od roku 2008, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie týchto skutočností. Keďže žalovaný nepreukázal že žalobcovi, oznámil, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, bolo jeho povinnosťou platiť za žalované obdobie marec 2017 - november 2019 úhrady vo výške 4,64 eura mesačne. Súd prvej inštancie taktiež uviedol, že obranu žalovaného v tom zmysle, že žalobcovi mal oznámiť to, že zmenil doručovaciu adresu, mal taktiež za nepreukázanú pre nepredloženie dôkazov.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska - § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1, § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 1, § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 6 písm. b), § 10 ods. 1, 2, 3, 5. Odkázal aj na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 100 ods. 1, § 101.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, vychádzajúc z pomeru úspechu žalobcu k jeho neúspechu v konaní. Úspech žalobcu predstavoval v konaní 80 %, úspech žalovaného 20 %, preto žalobcovi priznal nárok na náhradu pomernej časti trov konania v rozsahu 60 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že podľa žalobcu nezaplatil úhrady za obdobie od 01.02.2013 do 30.11.2019, on však na adrese G., okres Snina mal trvalé bydlisko od roku 1995 do roku 2013. Za rozhlas a televíziu platil spolu s inkasom, preto tento predpis na úhradu bol na SIPE. Od roku 2013 sa táto úhrada na SIPE nenachádzala a neboli mu zaslané ani šeky. Prečo to bolo zmenené, nevie. Počas tohto obdobia opakovane písomne žiadal žalobcu o zaslanie šekov na zaplatenie, pričom ani raz mu písomne, ani žiadnym iným spôsobom nebolo odpovedané. Tiež bol osobne na Slovenskej pošte, kde mu bolo oznámené, že Slovenská pošta s uvedenými úhradami nemá nič spoločné. Informoval sa aj na pracovisku Východoslovenskej energetiky v Michalovciach, kde mu bolo oznámené, že požiadavku musí zaslať žalobcovi a následne to môže byť pridané na SIPO. Žalobcu sa opakovane pokúšal telefonicky kontaktovať, nedovolal sa, stále sa ozýval len záznamník. V roku 2018 sa presťahoval na adresu U. XXXX/XX, Snina a vtedy písomne oznámil zmenu adresy, a to, že je invalidný dôchodca s preukazom ZŤP. Zo strany žalobcu mu nebolo zaslané žiadne vyjadrenie, resp. odpoveď. Doručenky o zaslaní nemá, nakoľko si ich neodložil. Namieta to, prečo mu nebola zaslaná výzva, resp. upovedomenie, alebo prečo mu nezačali posielat šeky, nevie akým spôsobom mal platiť.

Dňa 25.05.2019 sa opätovne vyjadril a opätovne žiadal, odpoveď nedostal. Konanie zo strany žalobcu považuje za nekorektné. Poplatky neplatil z dôvodov pochybenia na strane žalobcu a nie z jeho vlastnej viny. K odvolaniu priložil podacie lístky adresované žalobcovi datované dňom 25.05.2020 a 30.04.2020, ktoré okresnému súdu, ako sám uviedol, nepredložil.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že tvrdenie žalobcu uvedené v odvolaní nepovažuje za relevantné v zmysle zásady, že neznalosť zákona neospravedlňuje. Žalovaný mal v zmysle § 9 ods. 6 písm. b) zákona č. 340/2012 Z.z. povinnosť oznámiť a preukázať vznik nároku na oslobodenie povinnosti platiť úhradu za služby verejnosti. Túto skutočnosť nepreukázal a žalobca takéto oznámenie ani neeviduje.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zopakoval tvrdenia uvedené v odvolaní. Poukázal na to, že žalobca od roku 2013 do roku 2019 žiadnym spôsobom neriešil úhradu, resp. to, že je v omeškaní so zaplatením pokuty a až koncom roka 2019 ho vyzval na zaplatenie úhrady vo výške 217,97 eura, a to aj napriek tomu, že dobre vedel, že časť žalovanej sumy je premlčaná; žalobca v reakcii na predmetnú písomnosť žalovaného uviedol, že je verejnoprávnou inštitúciou povinnou pri nakladaní s verejnými prostriedkami zachovať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia, je povinný v zmysle § 10 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z. vyzvať na zaplatenie úhrady do 60 dní od zistenia omeškania a nie odo dňa vzniku omeškania, ide o dva rozličné momenty. Periodicitu kontroly/zisťovania omeškania platiteľov žalobcovi zákon neukladá. Kontrola sa vykonáva plošne u všetkých platiteľov v pravidelných intervaloch, pričom pri každej takejto kontrole sa zašle do 60 dní od zistenia omeškania platiteľom výzva na zaplatenie úhrad. Námietky žalovaného mal za irelevantné.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario).

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať rozsudok z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejneného na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 05.08.2021 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalovaného voči zamietavému výroku rozsudku je potrebné odmietnuť a vo zvyšku k záveru o tom, že odvolanie dôvodným nebolo.

6. Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Žalovaný podal odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie. Výrokom o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti nebolo rozhodnuté v neprospech žalovaného, práve naopak. Z uvedeného dôvodu odvolací súd odvolanie voči zamietavému výroku rozsudku podľa § 386c Civilného sporového poriadku odmietol.

7. Odvolacia argumentácia žalovaného, vychádzajúc z jej obsahu a zdôraznenia údajných pochybení súdu prvej inštancie, tak ako bola sformulovaná do času uplynutia lehoty na podanie odvolania, bola konštruovaná na tvrdení o tom, že dôvodom neplatenia koncesionárskych poplatkov z jeho strany, ktorú skutočnosť nepoprel, bolo to, že predpis na úhradu poplatkov sa od roku 2013 na dokladoch SIPO nenachádzal a šeky na úhradu mu žalobca nezaslal, pričom o zaslanie šekov mal žalobcu žiadať a mal realizovať aj úkony, ktorými žalobcovi bolo oznámené, že sa v roku 2018 presťahoval na adresu U. XXXX/XX, Snina a aj to, že je invalidným dôchodcom s preukazom ZŤP. Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených tvrdení, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie v odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky, II. ÚS 78/05).

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdom prvej inštancie, zisteným skutkovým stavom, jeho právnym posúdením, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z dôkazov realizovaných na základe procesnej aktivity strán sporu, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právne závery, ku ktorým dospel vychádzajú zo

skutkových zistení. Rozhodnutie dal jasné, zrozumiteľné, dostatočne konkrétne a v logickej postupnosti sformulované vysvetlenie dôvodov rozhodnutia, ku ktorému dospel. Zaoberal sa všetkými tvrdenými skutočnosťami, dôkazmi a námietkami, správne v ich jednotlivosti, ako aj vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a dospel tak k správne presvedčivému právnemu záveru.

Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a preto k odvolacím dôvodom žalovaného len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dodáva:

9. V prejednávanej veci súd prvej inštancie mal obranu žalovaného za nie relevantnú z dôvodu neunesenia dôkazného bremena k vlastným tvrdeniam.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia a z uvedeného dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná.

10. Zo spisu vyplýva, že súd prvej inštancie žalovaného poučil o jeho procesných právach a povinnostiach o tom, že prostriedky procesnej obrany má uplatniť, a to včas. Predmetné poučenie bolo žalovanému doručené 01.04.2020. Zo zápisnice o pojednávaní, ktoré súd prvej inštancie nariadil na prejednanie veci na deň 09.12.2020 vyplýva len jeho tvrdenie o tom, že žalobcovi mal oznámiť, a to, že je osobou zdravotne ťažko postihnutou, z ktorého dôvodu by mal byť oslobodený od platenia poplatkov, že sa presťahoval, že na dokladoch SIPO nie je predpis na úhradu poplatkov. K týmto ním tvrdeným skutočnostiam však nepredložil žiaden dôkaz.

11. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným návrhom a obranou žalovaného voči skutkovým tvrdeniam žalobcu a dôkazmi označenými na preukázanie tvrdení strán sporu. Z ustanovenia § 185 Civilného sporového poriadku vyplýva zavedenie princípu formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

12. Zo spisu vyplýva, že žalovaný len tvrdil skutočnosti, ktoré mali presvedčiť súd o tom, že nárok uplatnený žalobou voči nemu by nemal byť žalobcovi priznaný keďže žalobca mu nezasielal šeky, ani mu neboli zaslané iné doklady, na podklade ktorých mal koncesionárske poplatky platiť. Samotný stav nečinnosti, t.j. neuhrádzania koncesionárskych poplatkov však potvrdil. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu je tak zrejmé, že nárok uplatnený žalobou, ktorý zostal predmetom konania po späťvzatí žaloby v časti bol uplatnený dôvodne a okolnosti, pre ktoré by nemal mať žalobca nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, neboli zo strany žalovaného preukázané, t.j. nebolo preukázané, že by žalobcovi oznámil zmenu adresy a skutočnosť, že od konkrétneho času je osobou zdravotne ťažko postihnutou, z ktorého dôvodu by poplatky platiť nemal.

13. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania .

14. V odvolacom konaní bol žalovaný neúspešný, úspešný bol žalobca, preto odvolací súd na základe § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.